

POLITIET

MOTTATT

21 NOV 2006

POLITIDIREKTORATET	
21 NOV 2006	
Art.nr.	03-07
Ansvarskode	008
Saksnr.	06/62438
Rek.nr.	9

Politidirektoratet
Pb 8051 dep
0031 OSLO

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Vedlegg 3
S.nr. 200603652 - 89

Deres referanse
200602438

Vår referanse
2006/02601-3 430

Dato
21.11.2006

Unntatt offentlighet:
Off. 5a

HØRING - BESKYTTELSE MOT TVANGSEKTESKAP - TILTAK FOR Å MOTVIRKE AT UNGE PERSONER SENDES TIL OG HOLDES TILBAKE I OPPRINNELSESlandet FOR Å TVANGSGIFTES

Det vises til mottatt høringsnotat vedr. ovennevnte.

I det følgende vil vi knytte kommentarer til det enkelte forslag, samt konkludere i forhold til hvilke krav/tiltak som etter vår mening i størst mulig utstrekning oppfyller intensjonene bak forslagene.

Kronologien i høringsnotatet følges.

Spørsmål 1:

Hvis det innføres et alderskrav på 21 år for oppholdstillatelse for ektefeller/samboere, bør dette da kombineres med tiltak for å forhindre at unge personer holdes tilbake i opprinnelseslandet til 21-årskravet er oppfylt?

Etter vår oppfatning bør dette spørsmålet besvares med ja. Når vi vurderer statistisk materiale ser vi hos annen generasjon innvandrere en tendens at alderen øker mht inngåelse av ekteskap. Slik vi vurderer det vil derfor ikke et alderskrav på 21 år i seg selv være nok til å forhindre tvangsekteskap. Det vil være mulig å omgå kravet ved å gifte bort barna i en tidlig alder og la dem være igjen i hjemlandet sammen med ektefellen for så å hente dem til Norge når de er fylt 21 år.

Spørsmål 2:

Hvilket av de tre alternative forslagene i pkt.9 foretrekkes?

De tre alternativene har alle som overordnet mål å hindre tvangsekteskap. Bestemmelsene er ment som et supplement til en evnt. 21årsgrense for familieinnvandring for ektefeller for å forhindre at unge personer blir bragt til opprinnelseslandet og tvangsgiftet der og blir holdt tilbake i opprinnelseslandet inntil 21-årskravet er oppfylt. Felles for forslagene er at

Søndre Buskerud politidistrikt

Retts- og påtaleenhet, besøk: Grønland 36
Post: Postboks 1087, 3001 Drammen
Tlf: 32 80 55 00 Faks: 32 80 55 01
E-post: post.sondre.buskerud@politiet.no

Org. nr.: 983998119
Bankgiro: 7694.05.11409

de er rettet mot situasjoner hvor ekteskap inngås på tvers av landegrensene. I forslag 1 ligger det ikke integreringsmessige incentiver. Det gjør det derimot i forslag 2 og 3.

Forslag 1:

Forslaget går ut på at herboende må ha bodd i Norge i de siste 3 år før man som 21 åringen kan hente sin ektefelle til Norge. Mange unge blir sendt tilbake til hjemlandet og vil da måtte returnere til Norge innen de fyller 18 år for å kunne hente sin ektefelle. Hvis de da har bodd hele sin barndom og ungdomstid i hjemlandet så vil trolig ikke en botid på 3 år i Norge være nok til å bli integrert på nytt, samt lære språk og kultur. Vi kan ikke se hvordan dette forslaget isolert vil kunne hindre tvangsekteskap. Ungdommene vil kunne giftes bort før de reiser tilbake til Norge i en alder av 18 år. De må så vente i Norge i 3 år før de kan gjenforenes med ektefellen. Når vi vet hvor viktig det er for mange utenlandske familier og ha god kontakt og gode relasjoner til hjemlandet så vil trolig ikke dette hindre dem i å gifte bort et eller flere av barna for å beholde de gode relasjonene.

Forslag 2:

Ved dette forslaget oppfordres herboende til å ta arbeid eller utdanning, noe som vurderes positivt integreringsmessig.

Dette forslaget vurderes som mer relevant i forhold til intensjonen bak forslagene, idet man setter krav til herboende om å ha enten studie eller jobb i 3 år før ektefelle kan komme til Norge. Det vil igjen si at de enten må være norske borgere eller ha en selvstendig tillatelse i Norge som gjør det mulig for dem enten å studere eller jobbe. Dette vil være med på å integrere dem i det norske samfunnet, hvilket er viktig før man henter sin ektefelle til Norge. Det er også viktig at arbeidsforhold/studier er reelle, hvilket stiller til dels store krav til kontroll. Dette gjelder både studieprogresjon og spørsmål om avdekking av fiktive arbeidsforhold.

Forslag 3:

Etter vår oppfatning er dette dog det mest aktuelle alternativet for å oppfylle intensjonene bak forslagene.

Her kreves det vesentlig tilknytning til Norge for herboende, noe som medfører at det vil bli vanskeligere for foreldre å sende sine barn til hjemlandet og la dem bli der over flere år uten at dette vil få konsekvenser for en evt. senere familieforening.

Imidlertid vil det måtte settes store krav til kontroll (også) ved dette alternativet. Dette gjelder særlig i forhold til at herboende faktisk har mulighet for integrering. Det gjelder særlig hvorvidt barn/unge får reell mulighet til å delta i sosialt liv og sosiale aktiviteter utenfor egen familiesfære.

Spørsmål 3:

Departementet foreslår at forslagene som skisseres i punkt 9 oppheves når herboende fyller 26-28 år. Bør aldersgrensen settes til 26, 27 eller 28 år?

De vurderingene som fremkommer av høringsnotatet synes utfyllende. Etter vår oppfatning bør aldersgrensen settes til 28 år. Dette for i størst mulig grad å oppnå intensjonene bak forslagene.

Det er selvsagt en ulempe at denne aldersgrensen vil være mer inngripende og ramme flere personer utenfor målgruppen. Denne ulempen antas imidlertid å kunne fanges opp i enkelttilfeller av unntaksregler.

For øvrig har vi ingen kommentarer til den foreslåtte lovtekst.

Når det avslutningsvis gjelder økonomiske og administrative konsekvenser er det på det rene at de forslagene som etter vår oppfatning er aktuelle, vil representere betydelig merarbeid og derved kreve økte ressurser. Dette vil gjelde politiet og utlendingsforvaltningen generelt.

Med hilsen

POLITIMESTEREN I SØNDRE BUSKERUD

Christine Fossen

Vedlegg:

Internt arbeidsdokument

Utarbeidet av

politiførstebetjent Nina K Bjørlo,

Drammen politistasjon

Saksbehandler:

Politiinspektør

Eva Tveitnes

Tlf: 32805956

INNLEDNING

Søndre Buskerud politidistrikt er et blant flere politidistrikt som er valgt som høringsinstans i forbindelse med høringen – *Beskyttelse mot tvangsekteskap – tiltak for å motvirke at unge sendes til og holdes tilbake i opprinnelseslandet for å tvangsgiftes.*

Søndre Buskerud politidistrikt har med sin innvandrерandel på ca. 18 % en bred erfaring og etter hvert god kompetanse på hva problemet angår. Med dette som utgangspunkt vil politidistriktet uttale seg og komme med begrunnelser omkring de tre konkrete forslagene. I tillegg vil politidistriktet innledningsvis komme med konkrete forslag til tiltak. Dette spesielt ut fra de erfaringer politidistriktet har tilegnet seg.

Tvangsekteskap inngår i et bredere problemfelt som kan kalles "autoritær oppdragelse og kontroll av unge kvinners seksualitet" eller "æresrelatert vold". Overgrepene må bekjempes innen rammen av de bredere policy-feltene "vold i nære relasjoner" og "vold og seksuelle overgrep mot barn". Det kreves spesielle tiltak og kompetanse, men dette må forankres innen det organisatoriske rammeverk som etableres for arbeidet med å bekjempe vold i nære relasjoner, slik det skisseres i *Handlingsplan mot vold i nære relasjoner (2004-2007)*.

Søndre Buskerud politidistrikt har i perioden 2002 – 2005 vært delaktig i et prosjekt ledet av Buskerud Røde Kors v/ tildelte midler fra den gang Barne- og familiedepartementet. Siste oppdrag fra BFD var "at Buskerudprosjektet i 2004 forankrer arbeidet mot tvangsekteskap innenfor aktuelle offentlige etater i Buskerud slik at kompetanse bevares og videreutvikles".

Politidistriktet har opparbeidet seg kompetanse og er det eneste politidistriktet som har benyttet offentlig påtale i forbindelse med at man har valgt å kriminalisere tvangsgifte. Vi har gjort våre erfaringer og ser helt tydelig mangler. Etter en evaluering ut fra to konkrete straffesaker, har spesielt Drammen politistasjon etablert et samarbeid med Drammen kommune gjennom SLT-organiseringen. Politistasjonen har sent en søknad om midler til en lokalt- nasjonalt pilotprosjekt rettet mot æresrelatert vold. Søndre Buskerud anbefaler på det sterkeste at dette prosjektet blir et av tiltakene for å begrense tvangsgifte. Dette er også i tråd med den gang BFDs oppdrag "med å forankre arbeidet innenfor aktuelle etater slik at kompetanse bevares og videreutvikles".

Søndre Buskerud politidistrikt er av den oppfatning at de allerede eksisterende lover og regler ikke fullt ut er håndhevet. I skoleverket har man opplæringslova. Viser spesielt til § 2-1, 5.ledd:

"dersom ein elev utan å ha rett til det har fråvære frå den pliktige opplæringa, kan foreldra eller andre som har omsorg foreleven, straffast med bøter dersom fråværet kjem av at dei har handla forsettelig eller aktaust. Offentlig påtale blir ikkje reist utan når kommunen set fram krav om slik påtale".

En tydelighet fra skoleverket og kommunen vil ut fra erfaringer begrense oppholdet i hjemlandet, bl.a. ved feriereiser og lengre tids fravær. Det er i slike "ferier" at tvangsgifte kan skje. Dette er et lovverk som ikke fullt ut er benyttet og kan forbygge tvangsgifte.

Videre har barnevernet et ansvar ved sitt lovverk. "*Til barnets beste*". Det å ha kompetanse og benytte lovverket er helt sentralt. Imidlertid mangler hjelpeapparatet tilstrekkelig tiltak til den aktuelle ungdommen som velger å avstå, eventuelt søke hjelp. Erfaringene gjennom samarbeid har avdekket stor mangler i forhold til bo- og behandlingstilbud til den enkelte som velger å bryte med familien. Her viser politidistriktet til Sverige som har på ulike måter bygd opp et tilstrekkelig hjelpetilbud.

Str.l. § 222, 2. ledd trådte i kraft februar 2003. Det er et tankekors at det pr. i dag er kun 2 straffesaker som er opprettet, og det i Søndre Buskerud politidistrikt. Politidistriktet er av den oppfatning at å kriminalisere tvangsgifte, er et virkemiddel for å begrense tvangsgifte. Å benytte offentlig påtale blir derfor helt sentralt. Det er helt nødvendig å komme med klare føringer i forhold til bruk av offentlig påtale i disse sakene.

Ved opprettelse av straffesakene kom det flere kritiske bemerkninger, bl.a. at ungdom vil vegre seg til å ta kontakt. Erfaringene politidistriktet har gjort seg, er helt motsatt. Ungdommene har fått tillit til det offentlige. De tar kontakt både med skole, helse, barnevern og politi. Det offentlige i Søndre Buskerud politidistrikt, spesielt i Drammen, har vært tydelig og tatt ansvar. Et ansvar og tiltak som politidistriktet ønsker å videreutvikle gjennom ulike tiltak. Samarbeid og se sammenhenger blir derfor helt sentralt.

Søndre Buskerud politidistrikt berømmer Buskerud Røde Kors for den innsats organisasjonen har gjort. Den kompetanse som er overført "er gull verdt". Det er viktig å understreke at ansvaret skal ligge hos det offentlige. Frivillige organisasjoner skal være støttespillere.

Før vi begrunner de tre konkrete forslagene som berører spesifikk utlendingsloven ønsker vi å sette fokus på det forebyggende arbeidet og innsatsen som bør styrkes spesielt. Erfaringene fra Drammen politistasjon sier at man der gjennom et tett samarbeid med skole, helse og hjelpeapparat, har avdekket et stor omfang av familievold i ulike minoritetsgrupper. Deres "ukultur" er å bruke vold som middel til kontroll. Både kvinner og barn blir mishandlet. Ved kompetanseheving har de ulike aktører avdekket et stor omfang av slik vold.

I forhold til problematikken tvangsgifte er det etter vår oppfatning her man må starte. Det offentlige må avdekke og begrense problemet "vold i nære relasjoner". Det enkelte individ må få mulighet til frihet og selvstendighet til å ta sitt eget valg. Ved undertrykkelse gjennom utøvelse av vold fra barndommen av, har den enkelte individ tapt. Bevisstgjøring hos alle offentlige instanser, å avdekke, tydeliggjøre, samt bruk av lovverket blir derfor helt sentralt. Det offentlige må gjennom ulike tiltak "bygge opp" den enkelte ungdommen til å motstå presset.

Til slutt er det viktig å forebygge gjennom dialog med de ulike innvandrersamfunnene. Her ligger det mye potensial til samarbeid. Erfaringene fra

Drammen politistasjon og spesielt det kurdiske miljøet er veldig bra. Integrering gjennom læring er helt sentralt. Dette kan videreutvikles.